

V azurni votlini na Capriju

Potopis.

Neapelj — luka, nekoč ognjeniški krater

gih in ulicah lahko kupiš cele veje, kakor dobiš pri nas na kmetih češnjevo vejo s češnjami, ali pa jeseni odrezano trto, polno grozdja.

Glavne ulice so velemestne, lepe in čiste. Obzidane so z dvo- do sedemnadstropnimi hišami in palačami. Zato se ti zdi, da so ulice še ožje. Ves dan so ulice izredno živahne. Posebno se pa napolnijo zvečer ob razkošnem blesku uličnih in cestnih luči. Polno udobnih avtobusov in kočij šviga med sprehajalci. Še bolj zanimive so pa ozke stranske ulice, ki so le nekaj metrov široke. Zaradi visokih hiš so precej temne, le med strehami vidiš moder pas južnega neba. Med hišami čez ulice in ceste ter med posameznimi številnimi balončki ter okenskimi kamni so napete številne vrvi, kjer se suši sveže oprano perilo.

V mestu si številni tujci ogledujejo mogočna stebrasta pročelja ali fasade marmornatih palač in stavb, kupolaste cerkve in srednjeveške kraljevske trdnjave, v okolici pa tudi skromne in revne ribiške kočice, zidane iz rezanega kamna z nizkimi strehami. Beželim slikam krasnih prirodnih lepot se pridružujejo številni in čudoviti umotvori italijanskih slikarjev, kiparjev in stavbarjev v narodnih muzejih, kjer najdeš najlepše in tudi najdragocenejše marmornate in bronaste rimske cesarje poleg starorimskih bógov in svetovnoznanih izkopanin iz Pompejev in drugih mest. Poleg izleta na delujoči ognjenik Vezuv ter ogleda izkopanih starorimskih mest se pač vsak tujec napoti še na skalnati otok Capri, ki skriva v sebi čudovito dvorano, prav kakor iz pravljic. Tja smo šli tudi mi.

Izletniški parnik je zasidran precej proč od zelenomodre obale. Zato se je treba do njega pripeljati s čolnom. Številnih čolnarjev, ki ti ponujajo svoj najboljši in najcenejši čoln, se ubraniš takoj, ko sedeš v enega izmed čolnov. Šele sedaj uzreš vso prelepo obalo. Kmalu nas pripelje veslač do broda, ki je že ves poln ljudi različnih narodnosti. Vsi imajo isto željo: ujeti in videti čim več južnega sonca, modrega morja, prirodnih čudes in lepot. S tem edinim ciljem so vsi ena družina. Na krovu igra razveseljujoča godba. Veseljaki plešejo, a ljubitelji narave pa slone

posamezno ali v malih skupinah ob ladijski ograji ter zro na rajsko obalo. Povsod so na očeh daljnogledi, barvasti naočniki, v rokah številni fotoaparati vseh znamk in firm.

Tedaj ožive ljudje ob ladijski ograji in se nagnejo nad morje, da vidijo redek prizor. Ob boku ladje je pristal čolniček z dečkom v kopalnih hlačah. Ves je rjav kot bronasti kipi v muzejih! Na ladjo vpije: »Una lira, una lira!« ter kaže z roko, da naj jo vržejo v morje. Številne roke bogatih izletnikov so se ločile od ograje in srebrn drobiž je lesketaje padal na modro gladino in globlje... Deček se je iz čolna urno pognal s skokom na glavo v morje, se potapljal, dokler ga ni ulovil. Priplaval je na površje težko dihajoč in kažoč srebrn drobiž: »Una lira!« Še nekolikokrat se je potopil za eno liro ter je vsakokrat prinesel na gladino.

Izletniški brod je krenil po modri gladini iz Neapeljskega zaliva proti skalnatemu otoku. Za ladijskim vijakom sta se belo kodrala dva velikanska valova, izhajajoča izpod broda, ter se vedno bolj širila. Beli galebi so s krikom obletavali brod ter sedali na razpenjene valove, kakor bi nekaj iskali.

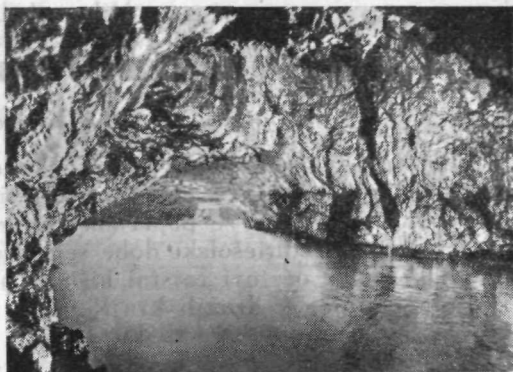
Otok Capri z otočki Faraglioni

Skalnat otok Capri je pred nami. Prav za prav dve visoki skalnati gori, katerih stene padajo z višine več sto metrov v temnomodro morje. Ob steni ni nobene vasice ali ribiških hišic, le na gorskem sedlu na vrhu otoka leži mesto Capri. Ves otok je gorat, prepleten z gorskimi stezami, po katerih se poganjajo številne koze, saj je dobil od njih otok celo svoje ime. Zaradi izredno milega morskega in gorskega podnebja slovi

Capri za najpripravnejše letovišče vseh severnjakov. Na otoku je več razvalin in vrtov nekdanjih rimskih cesarjev, ki so tod končavali svoja življenja.

Naš brod se ustavi pred otokom, ker popolnoma k strmim stenam ne more in ne sme. Okrog njega mrgoli vse polno čolničkov, kakor prej belih galebov. Drug za drugim se spuščamo po stopnicah v čolne, ki nas nosijo po morju, o katerem pravijo, da je tu najbolj modro in najlepše na vsem svetu. Čolni izginjajo v nizki morski votlini, skozi katero ne smeš in ne moreš niti sedeč v čolnu, tako je nizka. Kadar morje naraste, tedaj je obisk votline sploh nemogoč! »Sklonite se, ali pa ležite na dno čolna!« velijo kaprijski čolnarji popotnikom. Čolnar spretno stopi ob stran skalnate stene, da naravna čez prekop razpeto železno verigo tako, da čolnič gladko smukne čez njo, kajti plačati je treba voznino in oglednino v Modro špiljo. V tej azurni votlini je sprva tema, šele čez nekaj hipov se oko privadi, da uzre pravljlično lepoto te svetovnoznane morske votline. Je to velika otoška jama, ki ima namesto trdnih tal morsko gladino. Vsa votlina je čudežno razsvetljena, čeravno ne vidiš nikjer nobene skalne odprtine, skozi katero bi prihajala dnevna svetloba. Tedaj sem se spomnil druge take Modre špilje na dalmatinskem otoku Biševo, ki ima v skalni otoški steni nekaj metrov pod morsko gladino okno, skozi katero prenaša morska voda vpite sončne žarke in svetlobo v notranjost špilje, kjer jih razdeli v mavrične barve: modro, belo, rumeno, zeleno, rdečo in še nekaj živo-

srebrnih odtenkov je. Slično je v tej kaprijski modri votlini, ki je vsa razsvetljena s srebrno modrino. Sončna luč se v votlini v vodi tako lomi, da se razkraja v njene sestavne mavrične barve. Vozili smo se kot meglene sence po tej votlini, naši obrazi pa so bili sedaj rumeni, sedaj modri ali zeleni. Ribiški dečki so goli poskakali v vodo in plavali med čolni: njihova telesa so bila vsa v barvah in kot s srebrnimi biseri posuta. Pomočič v vodo roko ali veslo in se ti zdi kot srebro: ju dvigneš in od njih padajo kapljice živega srebra. Taki sta Kaprijska azurna votlina in Biševska modra špilja, dvoje edinstvenih otoških dvoran, kakor dvoje kraljevskih soban iz pravljic!

Modra votlina na Capriju

Zopet smo na našem brodu, ki je čolnarjem vrgel dve dolgi in močni vrvi, da so se nanje privezali. Pod razvalinami starih obmorskih vil, z balkoni in okni v kamnitih okvirih pa poganja skalna rastlina agava svoj prvi in zadnji cvet. Desetletja je srkala med skalami sokove za svoj smrtni cvet, sedaj je pognal visoko v modro mesečino in pod okni poje svojo prvo in zadnjo pesem.

V temno morje je na zapadu padalo rdeče sonce ter se razlilo po modri gladini, kot bi položil nanjo veliko in zlato preprogo. Nebesna in morska modrina se je spojila v mehko in sanjavo noč pod južnim nebom. Gledaš v prelivajoče se temne modrine, v mlečno belino morskih pen, ki so še za svoje bisere ujele večerno zarjo in nekdo pripoveduje čudovito pravljico o kraljični in o ribiču. Na morski skali čaka mlada kraljična, da ji ribič prinese z dna morja školjkin biser. Ribič se je potopil na morsko dno, da najde školjko z biserom. Že se dviga z njo na morsko gladino. Kraljična mu veli, naj živo školjko odpre. Ribič ji s silo odpre oklep in za enim je zasijal moder biser. Podal je umirajočo školjko z biserom kraljični v roko. Kraljična je školjki biser iztrgala. Tedaj pa je školjka zadnjič poslala biseru žarek, ki je segel kraljični do srca in ga ji prebodel. Kraljična se je zgrudila mrtva na tla, biser pa se je zakotalil v morje. Na obali pa je pel agavin cvet svojo smrtno pesem sebi in kraljični...

Mauser Karel

Pesem

**Marjetka marjetici lističe trga,
vetrček topli ji kodrčke stresa,
liste odnaša in z dekllico šteje:
pekel — vice — nebesa.**

**Tiho Marjetka šteje in šteje.
Listič je zadnji — zdaj se zasmije.
Smeh gre z vetričem preko polja —
Marjetka vesela v nebesa bo šla.**